

فرم طرح دوره نظری

معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی گیلان

دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت

نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

عنوان درس: تئوری‌ها و مدل‌های مامایی و بهداشتی کد درس ۰۷	گروه آموزشی: مامایی
تعداد واحد: ۱ واحد نظری	محل برگزاری: دانشکده پرستاری و مامایی شهید دکتر بهشتی رشت
تعداد گروه هدف: ۵ نفر	مدت زمان ارائه درس نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳
رشته و مقطع تحصیلی گروه هدف: کارشناسی ارشد مامایی	زمان شروع: شنبه ۱۴ بهمن ماه ۱۴۰۲
مشخصات اساتید	
نام و نام خانوادگی: دکتر پروانه رضاسلطانی رتبه: استادیار بهداشت باروری	نام و نام خانوادگی: دکتر دکتر زهرا بستانی رتبه: دانشیار بهداشت باروری
شماره تماس: ۰۹۱۱۳۳۹۱۰۸۸ - ۰۱۳۳۳۵۵۵۰۰۱	آدرس ایمیل: rezasoltani49@gmail.com

معرفی و اهداف درس

هر علم و رشته‌ی تحصیلی برای پیشرفت و صحت عملکرد باید تئوری‌ها و مدل‌های علمی مخصوص به خود را دارا باشد. مامایی به عنوان یک حرفه‌ی انسانی به تئوری‌های مربوط در این زمینه روی آورده است و در این باره پیشرفت‌های قابل ملاحظه‌ای نیز داشته است. در واقع، تئوری‌پردازی در خلأ صورت نمی‌گیرد و به زمینه‌های اجتماعی، فرهنگی و فلسفی بر می‌گردد. لذا بررسی فلسفه‌ی علم مربوط و تئوری‌های مطرح در آن و ارتباط بین آن‌ها و با عمل به منظور حرفه‌ای شدن در مامایی ضرورت دارد. در طول این درس، دانشجویان با مفاهیم فلسفه، معرفت‌شناسی/اپیستمولوژی، فلسفه‌ی روش تحقیق، پارادایم، علم، مفهوم، سازه، پدیده، مدل، تئوری، انواع مدل‌ها و تئوری‌ها، دیسپلین مامایی سلامت‌محور و برخی مدل‌های مورد استفاده در مامایی و بهداشت با تأکید بر یکپارچگی مامایی در اراییه‌ی مراقبت‌های بهداشتی برای زنان به‌ویژه زنان باردار آشنا می‌شوند.

اهداف کلی درس امحورهای توانمندی

آشنایی دانشجویان با انواع تئوری‌ها و مدل‌های مامایی و بهداشتی که زیربنای علمی آموزش‌ها، مراقبت‌ها و درمان‌های مامایی را تشکیل می‌دهند.

اهداف اختصاصی درس از زیرمجموعه‌ی توانمندی

از دانشجویان/ دستیار انتظار می‌رود در پایان دوره:

۱. مفهوم فلسفه، فلسفه به عنوان روش تحقیق، فلسفه و مامایی، رشد ایده‌های فلسفی در مامایی و پارادایم را شرح دهد.
۲. تاریخچه مامایی، دیسپلین مامایی و ساختار آن و مامایی دیسپلین سلامت محور را به اختصار شرح دهد.
۳. واژه‌های پارادایم، متاپارادایم، علم، پدیده، قلمرو، مفهوم، سازه و دیسپلین را بیان کند.
۴. تئوری، تئوری‌پردازی و انواع تئوری را شرح دهد.
۵. مدل و انواع آن، تقسیم‌بندی مدل و مدل‌های پنداشتی و عناصر اصلی در این مدل‌ها را شرح دهد.
۶. مدل و تئوری را با هم مقایسه کند.
۷. برخی از انواع مدل/تئوری‌های مامایی را با اراییه‌ی مقاله/مقالات مرتبط معرفی کند.
۸. مدل جامع/جامعه محور مراقبت از زن در دوران بارداری را با تأکید بر فلسفه مراقبت از زن باردار، جامعیت فرهنگ و مکان، جامعیت نیازهای بهداشتی زنان از منزل تا بیمارستان و یکپارچگی مامایی در اراییه مراقبت‌های سلامتی به‌ویژه برای زنان باردار شرح دهد.
۹. مدل ارتقای سلامت، مدل اعتقاد بهداشتی (HBM)، مدل پن تری (PEN3)، مدل هماهنگی مامایی در مدیریت مراقبت و همکاری بین گروهی و مدل درمان مبتنی بر شواهد را با ذکر مثال بیان کند.
۱۰. تئوری مراقبت از خود Orem و پیش‌فرض‌های آن را با ذکر مثال بیان کند.
۱۱. مدل مراحل تغییر (TTM)، مدل قصد رفتاری (BIM) و مدل بزنف (BASNEF) را با ذکر مثال بیان کند.

۱۲. مدل پرسید- پرسید (PRECEDE-PROCEED)، مدل استدلال و تصمیم‌گیری بیواتیکال تامسون-تامسون، مدل تضمین کیفیت از دیدگاه مامایی جامعه نگر و مدل ارزشیابی خانواده را با ذکر مثال بیان کند.

روش تدریس رویکرد ارایه تدریس

روش‌های یاددهی - یادگیری مبتنی بر رویکرد آموزشی انتخاب شده: تدریس حضوری با کاربری روش‌های سخنرانی تعاملی برنامه‌ریزی شده (پرسش و پاسخ، بحث گروهی و کوئیز کلاسی)، تدریس توسط هم‌تایان (Peer teaching) /ارایه مطالب و مباحث تعیین شده و یا مقالات مرتبط توسط دانشجو و یادگیری مبتنی بر کار گروهی و تیمی

وظایف و تکالیف فراگیران

- حضور فعال در کلاس؛
- فعالیت‌های پژوهشی و انجام تکالیف تعیین شده با مطالعات جامع کتابخانه‌ای؛
- تدوین و ارایه مقالات مرتبط با عناوین درسی با استفاده از منابع مختلف؛
- شرکت در آزمون پایان ترم.

تقویم درسی ارایه برنامه درس تئوری با مدل های مامایی و بهداشتی، نیم سال دوم ۱۴۰۲-۱۴۰۳

ردیف	عنوان	استاد	عرصه آموزش	تاریخ
۱	معارفه، معرفی طرح درس و اهداف به دانشجویان و تعیین رفتار ورودی تعریف فلسفه، معرفت‌شناسی، فلسفه به عنوان روش تحقیق، فلسفه و مامایی و رشد ایده‌های فلسفی در مامایی	دکتر بستانی	کلاس درس	شنبه ۱۴۰۲/۱۱/۱۴
۲	مروری اجمالی بر تاریخچه مامایی، دیسپلین مامایی و ساختار آن، مامایی دیسپلین سلامت محور	دکتر بستانی	کلاس درس	شنبه ۱۴۰۲/۱۱/۲۱
۳	پارادایم، متاپارادایم، علم، پدیده، قلمرو، مفهوم، سازه، دیسپلین رضاسلطانی	دکتر رضاسلطانی	کلاس درس	شنبه ۱۴۰۲/۱۱/۲۸
۴	تئوری، تئوری‌پردازی و انواع تئوری، مدل و انواع آن، مدل-های پنداشتی و عناصر سازنده آن، تفاوت مدل با تئوری، طبقه‌بندی/معرفی برخی از انواع مدل‌ها و تئوری‌های مامایی	دکتر رضاسلطانی	کلاس درس	شنبه ۱۴۰۲/۱۲/۵
۵	مدل جامع/جامعه محور مراقبت از زن در بارداری، فلسفه مراقبت از زن باردار، جامعیت فرهنگ و مکان، جامعیت	دکتر بستانی	کلاس درس	شنبه ۱۴۰۲/۱۲/۱۲

				نیازهای بهداشتی زنان از منزل تا بیمارستان، اورژانس‌های مامایی، یکپارچگی مامایی در ارایه مراقبت‌های بهداشتی برای زنان به‌ویژه زنان باردار	
شنبه ۱۴۰۲/۱۲/۱۹	کلاس درس	۱۰-۱۲	دکتر بستانی	معرفی انواع مدل‌های مورد استفاده در طراحی برنامه در حرفه مامایی: مدل ارتقای سلامت، مدل اعتقاد بهداشتی (HBM)، مدل پن-تری (PEN3)، مدل هماهنگی مامایی در مدیریت مراقبت و همکاری بین گروهی و مدل درمان مبتنی بر شواهد	۶
شنبه ۱۴۰۳/۱/۱۸	کلاس درس	۱۰-۱۲	دکتر رضاسلطانی	معرفی انواع مدل‌های مورد استفاده در طراحی برنامه در حرفه مامایی: تئوری مراقبت از خود Orem و پیش فرض‌های آن، مدل مراحل تغییر (TTM)، مدل قصد رفتاری (BIM) و مدل بزنف (BASNEF)	۷
شنبه ۱۴۰۳/۱/۲۵	کلاس درس	۱۰-۱۲	دکتر رضاسلطانی	معرفی انواع مدل‌های مورد استفاده در طراحی برنامه در حرفه مامایی: مدل پرسید-پرسید (PRECEDE-PROCEED)، مدل استدلال و تصمیم‌گیری بیواتیکال تامسون-تامسون، مدل تضمین کیفیت از دیدگاه مامایی جامعه‌نگر و مدل ارزشیابی خانواده	۸
آزمون پایان دوره					۹

منبع اصلی درس

۱. سیده فاطمه واثق رحیم‌پرور و همکاران؛ درسنامه مامایی مایلز؛ ویرایش پانزدهم، جلد اول، انتشارات بشری، ۱۳۹۲
۲. اعظم بحیرایی، شهلا خسروی، الهام خوری و مژگان میرغفوروند؛ تئوری در یک نگاه: یک راهنما برای عملکرد ارتقای سلامت؛ چاپ اول، انتشارات نور دانش، ۱۳۸۹
۳. علیرضا دیدارلو، داوود شجاعی‌زاده و هاشم محمدیان؛ برنامه‌ریزی ارتقای سلامت بر اساس مدل‌های تغییر رفتار؛ چاپ اول، انتشارات آثار سبحان، ۱۳۸۸
۴. محسن صفاری، داوود شجاعی‌زاده، دکتر فضل‌الله غفرانی‌پور، علیرضا حیدرنیا و امیر پاکپور حاجی‌آقا؛ نظریه‌ها، مدل‌ها و روش‌های آموزش بهداشت و ارتقای سلامت؛ چاپ اول، انتشارات آثار سبحان، ۱۳۸۸
۵. هادی کوشیار و عباس حیدری؛ تئوری‌ها و تئوری‌پردازان پرستاری؛ چاپ اول، انتشارات اندیشه رفیع، ۱۳۸۸
۶. رسول تبری؛ تئوری‌های پرستاری؛ چاپ دوم، انتشارات بشری، ۱۳۹۳

۷. ناهید دهقان نیری و فاطمه جلالی‌نیا؛ نظریه‌پردازی و نظریه‌های پرستاری؛ انتشارات شهراب، ۱۳۹۳
۸. عاطفه قنبری؛ تئوری‌پردازی در پرستاری: نگاهی به مفاهیم، مدل‌های پنداشتی تکامل و پیشرفت تئوری در پرستاری؛ انتشارات دانشگاه علوم پزشکی گیلان، ۱۳۸۲
۹. محمد اسماعیل‌پور؛ کاربرد تئوری‌ها در فرآیند پرستاری؛ انتشارات رستگار گیلان، ۱۳۹۳
۱۰. مهوش صلصالی، محمدعلی چراغی، مریم اسماعیلی و زهرا طیبی؛ ضروریات انجام مصاحبه در تحقیقات کیفی؛ چاپ اول، مرکز نشر بشری، ۱۳۹۱
11. Linda V. Walsh, *Midwifery: Community Based Health Care During the Childbearing Year*, 2001
12. Maureen D. Raynor, Jayne E. Marshall, Amanda Sullivan, *Decision Making in Midwifery Practice*, 2005
13. Lesley Ann Page, Rona McCandlish, *The new midwifery: Science and Sensitivity in Practice*, 2006
14. Janet P. Pregler , Alan H. Decherney , *Women's health principles and clinical practice*, 2002
15. Kathleen M. Fahy, Jennifer A. Parratt, *Birth territory: a theory for midwifery practice*, 2006
16. Anne Moore, *Pioneering A New Model of Midwifery Care*, 2009
17. Lynette A. Ament, *Professional Issues in Midwifery*, Jones and Bartlett publishers, Inc, 2007
18. Illysa R. Foster, Jon Lasser, *Professional Ethics in Midwifery Practice*, Jones and Bartlett publishers, Inc, 2011

۱۹. دیگر منابع معتبر و مقالات به روز

امکانات آموزشی

- وایت بور드 و ماژیک؛
- ویدیو پروژکتور؛
- رایانه؛
- نرم‌افزار پاورپوینت؛
- نرم‌افزار پخش ویدئو؛
- مقالات مرتبط با تئوری‌ها و مدل‌های مامایی.

تاریخ	نمره (درصد)	روش ارزشیابی
در طول دوره	۲ (۱۰)	حضور منظم و به موقع و مشارکت گروهی فعال در برنامه های کلاسی و پاسخ به پرسش - های کلاسی ارزشیابی تکوینی
در طول دوره	۸ (۴۰)	ارایه به موقع تکالیف محوله و فعالیت های پژوهشی تعیین شده فعالیت ها و مشارکت کلاسی و گروهی و ارایه محتوای آموزشی برای سایر دانشجویان ارزشیابی تکوینی
پایان دوره	۱۰ (۵۰)	آزمون پایان ترم ارزشیابی تراکمی (پایانی) - آزمون کتبی تشریحی/سؤالات تحلیلی
	۲۰ (۱۰۰)	جمع کل

مقررات و انتظارات از دانشجو/شرکت کنندگان

هر دانشجو/شرکت کننده طی دوره ملزم به رعایت مقررات آموزشی به شرح زیر است:

- رعایت حسن اخلاق و شئون اسلامی؛
- اخذ موضوعات درسی و محتوای تدریس؛
- حضور منظم و به موقع و مشارکت گروهی فعال در بحث و فعالیت های کلاسی؛
- مطالعه محتوای آموزشی؛
- ارایه به موقع تکالیف و کار گروهی محول شده در تاریخ تعیین شده؛
- مشارکت در آزمون پایان ترم.